

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/42628-2025

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Օտարերկրացիների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Պետական տուրքի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի (Կ-1172-21.10.2025-ՊԱ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագծերը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքները՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

«Օտարերկրացիների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

1. Նախագծի 2-րդ հոդվածում՝

1) առաջարկվում է «3-րդ» բառից առաջ լրացնել «Օրենքի» բառը՝ ապահովելով նախատեսվող կարգավորման և կատարվող հղումի հստակությունը:

2) Հիմք ընդունելով «Պետական տուրքի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով «Պետական տուրքի մասին» օրենքի ամբողջ տեքստում «մուտքի արտոնագիր» բառերը «մուտքի վիզա» բառերով փոխարինելու հանգամանքը՝ առաջարկվում է Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետում լրացնել նոր կետ հետևյալ բովանդակությամբ.

«1) 2-րդ պարբերությունից հանել «արտոնագիր կամ» և «(այսուհետ՝ մուտքի վիզա)» բառերը.»

Միաժամանակ, հաշվի առնելով վերը նշված առաջարկը՝ անհրաժեշտ է վերանայել սույն հոդվածի համարակալումը:

3) հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքով «կետ» հասկացության բնորոշումը՝ առաջարկվում է «կետ» բառն իր համապատասխան հոլովաձևերով փոխարինել «պարբերություն» բառով՝ ըստ համապատասխան հոլովաձևերի:

2. Հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, որի համաձայն՝ նորմատիվ իրավական ակտում միևնույն միտքն արտահայտելիս կիրառվում են միևնույն բառերը, տերմինները կամ բառակապակցությունները՝ որոշակի հերթականությամբ,՝ առաջարկվում է Նախագծի ամբողջ տեքստում «միգրացիայի բնագավառում լիազորված պետական մարմին», «միգրացիայի և քաղաքացիության բնագավառում պետական կառավարման լիազորված մարմին» և «լիազոր պետական մարմին» բառերը իրենց համապատասխան հոլովաձևերով փոխարինել «միգրացիայի և քաղաքացիության բնագավառում պետական կառավարման լիազոր մարմին» բառերով՝ ըստ համապատասխան հոլովաձևերի:

Միաժամանակ, հիմք ընդունելով վերոնշյալ իրավանորմը՝ առաջարկվում է «միասնական էլեկտրոնային» բառերը իրենց համապատասխան հոլովաձևերով փոխարինել «էլեկտրոնային միասնական

հարթակ» բառերով՝ ըստ համապատասխան հոլովածների::

3. «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերով սահմանվում են այն կանոնները, որոնցով նորմատիվ իրավական ակտում նախատեսված կարգավորումները պայմանավորվում են մի քանի պայմանով միաժամանակ կամ առանձին՝ օգտագործելով «և», «կամ» շաղկապները և ստորակետ: Դրան հակառակ Նախագծի մի շարք հոդվածներում (օրինակ Նախագծի 2-րդ հոդվածի 4-րդ կետում՝ «գտնվելու/բնակվելու», 3-րդ հոդվածի 1-ին կետում՝ աշխատանքային /ծառայությունների մատուցման/ պայմանագիր եւ այլն) կարգավորումները նախատեսվելիս օգտագործվում է «/» կետադրական նշանը, ուստի առաջարկվում է Նախագծի ամբողջ տեքստում վերանայել այս մոտեցումը՝ ուղղորդվելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի կանոններով:

4. Նախագծի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետով նախատեսվող փոփոխության համաձայն՝ սույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետով սահմանված օտարերկրացուն իրավասու մարմնի ներկայացմամբ միգրացիայի բնագավառում լիազորված պետական մարմինը տրամադրում է տեղեկանք եւ հանրային ծառայությունների համարանիշ, եթե այդ անձը չունի Հայաստանի Հանրապետությունում կացության այլ կարգավիճակ:

Հարկ է նկատել որ գործող իրավական կարգավորումներում բացակայում է նշված տեղեկանքի ձևը սահմանող նորմերը, ինչի հետևանքով իրավակիրառ պրակտիկայում կարող են չապահովվել վարչարարության միատեսակությունը և իրավական որոշակիությունը, ինչպես նաև կատեղծվեն սուբյեկտիվ մոտեցումների և կամայական մեկնաբանությունների ռիսկեր:

Նշված խնդիրներից խուսափելու նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 3-րդ հոդվածի 2-րդ կետով նոր խմբագրությամբ շարադրվող «Օտարերկրացիների մասին» օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.

«Տեղեկանքի ձևը և տրամադրման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը»:

5. Հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասը՝ առաջարկվում է Նախագծի 10-րդ հոդվածով Օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 17-րդ հոդվածի վերնագիրը համապատասխանեցնել հոդվածի բովանդակությանը և 8-րդ մասում նախատեսվող կացության կարգավիճակն ուժը կորցրած ճանաչելու դրույթը ամրագրել Նախագծի 14-րդ հոդվածում:

6. Նախագծի 12-րդ հոդվածով Օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 19-րդ հոդվածում նախատեսված կացության կարգավիճակը մերժելու և Նախագծի 10-րդ հոդվածով նոր խմբագրությամբ շարադրվող 17-րդ հոդվածում կացության կարգավիճակն ուժը կորցրած ճանաչելու հիմքերում առկա է հակասություն այն առումով, որ կացության կարգավիճակ ստանալու գործընթացի ընթացքում անհրաժեշտ փաստաթղթերը չներկայացնելը մի դեպքում կարող է հանգեցնել գործընթացի կասեցման, իսկ մյուս դեպքում՝ կարգավիճակ տալու մերժման հիմք: Ուստի, հաշվի առնելով վերը նշված հանգամանքը՝ առաջարկվում է Նախագծի 12-րդ հոդվածով Օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետը հանել:

Միաժամանակ, առաջարկվում է վերանայել սույն հոդվածի 1-ին մասի համարակալումը:

7. Նախագծի 12-րդ հոդվածով Օրենքի՝ նոր խմբագրությամբ շարադրվող 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով որպես կացության կարգավիճակի տրման մերժման հիմք սահմանված է անձի՝ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով նախատեսված միջին ծանրության, ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցանք կատարելու համար Հայաստանի Հանրապետությունում դատապարտվելը, եւ դատվածությունը սահմանված կարգով մարված կամ վերացված չլինելը: Հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ դատապարտվելը, դատվածության մարվելը կամ վերացվելը իրականացվում է հստակ ժամկետով, ինչպես նաեւ այն, որ մինչեւ այս հանգամանքների վերացումը անձին ամեն տարի կրկին դիմելու հնարավորություն տալու դեպքում վերջինս միեւնույն է չի կարողանալու այդ հնարավորությունից օգտվել, ուստի առաջարկվում է Նախագծի 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետով Օրենքի 20-րդ հոդվածի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 4-րդ մասում «1-ին մասի» բառերից հետո լրացնել «2-րդ»,» բառերը:

Միաժամանակ, հաշվի առնելով Նախագծի 12-րդ հոդվածով Օրենքի՝ նոր խմբագրությամբ շարադրվող 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի համարակալման վերանայումը, առաջարկվում է «12-րդ, «14-րդ» բառերը փոխարինել «13-րդ» բառով:

8. Հաշվի առնելով Նախագծի 10-րդ հոդվածով Օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 17-րդ հոդվածի 8-րդ մասի վերաբերյալ վերը նշված առաջարկության բովանդակությունը՝ առաջարկվում է Նախագծի 14-րդ հոդվածով Օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 21-րդ հոդվածը լրացնել նոր կետ հետևյալ բովանդակությամբ.

«7) չի կատարել սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 8-րդ կետով իր վրա դրված պարտավորությունը. »:

Միաժամանակ, առաջարկվում է վերանայել վերը նշված հոդվածի համարակալումը:

Բացի այդ, եզրութաբանական հստակությունն ապահովելու նպատակով՝ առաջարկվում է հոդվածի 3-րդ կետից հանել «ճանաչելու» բառը:

9. Աշխատանքային կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրերի համատեքստում առկա առևտրային գաղտնիքին առնչվող տեղեկատվության պաշտպանության տեսակետից՝ առաջարկվում է վերանայել Նախագծի 21-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 27-րդ հոդվածի 4-րդ մասը՝ աշխատանքային պայմանագրերի կնքման միջոց սահմանելով թվային համակարգը:

10. Առաջարկվում է Նախագծի 25-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենքում նոր լրացվող 29.3-րդ հոդվածի.

1. 2-րդ մասում կատարվող հղումը հստակեցնել և «17-րդ» բառից հետո լրացնել «հոդվածի 3-րդ մասով» բառերը՝ հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 17-րդ հոդվածի 4-րդ մասը,

2. 4-րդ մասում կիրառվող «ոչ ֆորմալ ուսում» և «կրթական գործունեություն իրականացնող հաստատություն» հասկացությունները համապատասխանեցնել «Կրթության մասին» օրենքում կիրառվող հասկացություններին և «ոչ ֆորմալ ուսում» և «կրթական գործունեություն իրականացնող հաստատություն» բառերը իրենց համապատասխան հոլովածներով փոխարինել «ոչ ֆորմալ կրթություն (ուսուցում)» և «ուսումնական հաստատություն» բառերով՝ ըստ համապատասխան հոլովածների:

3. 6-րդ մասի համաձայն՝ ուսման հիմքով ժամանակավոր կացության կարգավիճակը ուժը կորցրած է ճանաչվում, եթե, ի թիվս այլնի, օտարերկրացուն կարգավիճակի դիմում ներկայացրած իրավաբանական անձը լուծարվել է: Սույն համատեքստում անհրաժեշտ է անդրադառնալ նաև իրավաբանական անձի համապատասխան կրթական, ուսումնական, գիտական գործունեություն իրականացնելը դադարեցնելու, ինչպես նաև իրավաբանական անձի վերակազմակերպման իրավիճակներին ևս: Ուստի, առաջարկվում է 6-րդ մասի 3-րդ ենթակետում «լուծարվել է» բառերից հետո լրացնել «, վերակազմակերպվել է կամ դադարեցրել է իրականացնել համապատասխան կրթական, ուսումնական կամ գիտական գործունեությունը» բառերը:

4. 6-րդ և 7-րդ մասերը համապատասխանեցնել միմյանց՝ ուսման հիմքով ժամանակավոր կացության կարգավիճակի ուժը կորցնելու հանգամանքը ևս նախատեսել կրթությունը (ուսումնառությունը) սահմանված կարգով ընդհատվելու հիմք:

11. Նախագծի 4-րդ հոդվածով նախատեսվում է ուժը կորցրած ճանաչել Օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասը: Առաջարկվում ենք, ըստ այդմ, վերանայել Օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետը, որտեղ կատարվում է հղում այդ մասին և Նախագծի 25-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 26. Օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«բ) առկա են սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասում նշված հիմքերը. »:

Միաժամանակ, հաշվի առնելով վերը նշված առաջարկվող լրացումը՝ անհրաժեշտ է վերանայել Նախագծի 26-րդ հոդվածից հետո Նախագծի համարակալումը:

12. Նախագծի 27-րդ (լրամշակված 28-րդ) հոդվածով Օրենքի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 42.1-ին հոդվածում առկա են որոշ խնդիրներ: Մասնավորապես՝ ի տարբերություն գործող կարգավորման, Նախագծով սահմանված չէ, որ լիազոր մարմիններին կացության կարգավիճակի տրամադրման դիմումների վարույթի մասնակիցների վերաբերյալ տվյալների հասանելիությունը տրամադրվում է սահմանափակումներով՝ նրանց կողմից անմիջական գործառույթներն իրականացնելուց հետո օտարերկրացու և կացության կարգավիճակի տրամադրման վարույթի մասնակիցների վերաբերյալ տվյալների հասանելիությունը արգելափակելով: Ուստի առաջարկվում՝ նախագծի 27-րդ հոդվածով «Օտարերկրացիների մասին» նոր խմբագրությամբ շարադրվող 42.1-ին հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով.

«5. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված ժամկետներում օտարերկրացուն կացության կարգավիճակ տալու գործընթացում իր անմիջական գործառույթներն

իրականացնելուց հետո միգրացիայի և քաղաքացիության բնագավառում պետական կառավարման լիազոր մարմինն արգելափակում է պետական մարմինների հասանելիությունն օտարերկրացու կամ տվյալ վարույթում ներգրավված այլ անձանց վերաբերյալ տեղեկություններին:»

Միաժամանակ, վերը նշված առաջարկով պայմանավորված՝ անհրաժեշտ է վերանայել 42.1-ին հոդվածի մասերի համարակալումը:

13. Նախագծի 28-րդ հոդվածով Օրենքում նոր լրացվող 42.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ, 11-րդ և 12-րդ կետերում էլեկտրոնային միասնական հարթակի միջոցով օտարերկրացիներին կացության կարգավիճակի տրամադրման դիմումների վարույթները իրականացնելիս և այլ դեպքերում՝ ներկայացված տեղեկատվությունը ստուգելու նպատակով հարցումներ կատարելու համար և կոնկրետ հասցեատեր մարմիններին որոշակիացնելու համար՝ առաջարկվում է հոդվածի 1-ին մասի.

1. 7-րդ կետում լրացնել «Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ծառայության սահմանային» բառերը,

2. 11-րդ կետում լրացնել «Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության և սպորտի նախարարության» բառերը,

3. 12-րդ կետում լրացնել «Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի» բառերը:

14. Հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասի պահանջը՝ առաջարկվում է 29-րդ հոդվածի վերնագրից հանել «Անցումային դրույթներ» բառերը:

Միաժամանակ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը որ Նախագծում առկա են մի շարք տեխնիկական վրիպակներ, ուստի առաջարկվում է Նախագծում առկա վրիպակները ուղղել:

«Պետական տուրքի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

1. Առաջարկվում է «Պետական տուրքի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածում «186-Ն» բառը փոխարինել «ՀՕ-186» բառով:

Միաժամանակ, առաջարկվում է 1-ին հոդվածում 2-րդ կետից հետո լրացնել նոր նախադասություն՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«3) 9-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. »:

2. Հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասի պահանջը՝ առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի վերնագրից հանել «Անցումային դրույթներ» բառերը:

Միաժամանակ, հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված կարգավորումը՝ առաջարկվում է 6-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում ընդունման օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա սկզբից, բայց ոչ շուտ, քան սույն օրենքի պաշտոնական հրապարակման օրը ներառող ամսվան հաջորդող յոթերորդ ամսվա սկզբից:»:

3. «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ և 7-րդ մասերի համաձայն առաջարկվում է «Պետական տուրքի մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածում՝

1) «14-րդ հոդվածում» բառերը փոխարինել «14-րդ հոդվածի 1-ին մասում» բառերով,

2) 1-ին մասի 1-ին կետում «7-րդ մասն» բառերը փոխարինել «7-րդ կետն» բառերով,

3) 2-րդ կետերում «8-րդ մաս» բառը փոխարինել «8-րդ կետ» բառով:

«Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

Հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասի պահանջը՝ առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի վերնագրից հանել «Անցումային դրույթներ» բառերը:

«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

Պաշտոնական ինկորպորացիայի ընթացքում անհամապատասխանություններից խուսափելու նպատակով՝ առաջարկում ենք «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծում «189.31-րդ» բառից հետո դնել «,» կետադրական նշանը:

Նախագծերի փաթեթով կատարվող փոփոխությունների արդյունքում առկա է այլ օրենքի ընդունման անհրաժեշտություն: Նախագծերի փաթեթով կատարվող փոփոխությունների և լրացումների արդյունքում նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական ակտերից հանել «հատուկ կացության կարգավիճակ» հասկացությունը: Ուստի, առաջարկվում է Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 62-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 3-րդ կետից և «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» օրենքի 11-րդ հոդվածի 7-րդ մասից հանել հատուկ կացության կարգավիճակի վերաբերյալ դրույթները:

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ